

Česká metrologická společnost

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1

tel/fax 221 082 254

e-mail: cms-zk@csvts.cz

Zpráva o činnosti ČMS od IX. sjezdu

Vážené dámy a vážení pánové,

po třech letech se znovu scházíme, abychom bilancovali úspěchy i neúspěchy a zamysleli se jakým směrem se vydáme do dalších let pod novým výborem a vedením ČMS. Minulý sjezd probíhal v období celosvětové ekonomické krize a očekávali jsme, že podniky, jak to často bývá, začínají šetřením na vzdělávání a začíná se u metrologie. K určitému snížení posluchačů nabízených akcí došlo, ale nebylo tak rozsáhlé jak jsme očekávali. K nezbytnosti šetření nás donutily jiné důvody, zvyšování nájemného kanceláří, vycházejícího hlavně ze zvyšování cen energií, dále časté upravování cen poštovního, telefonů i dopravy. Hledali jsme možnosti šetření tam, kde jsme přesvědčeni, že nebude mít negativní vliv na zájem podniků o nabízené služby. Koncem roku končíme s pravidelným vydáváním ZPRAVODAJE ČMS, poněvadž náklady na zpracování, tisk a rozesílání poštou přesahují 300 000,- Kč za rok. Proto nabídky hodláme rozesílat e-mailem, pokud možno cíleně a někdy i formou opakovaného připomenutí. Naši webovou stránku chceme trochu rozšířit, což vyžaduje především možnost stránku pružně měnit, od odstraňování vlouděných chyb až po možnost zavést diskusní rubriku. Nechceme ale sklouznout na nesmyslnou, rádoby pestrost, se kterou jsem se setkal nedávno při hledání autobusového jízdního řádu a začal na mně štěkat pes, kterého jsem se obtížně zbavoval. Zatím máme připraveny e-mailové adresy certifikovaných pracovníků (pokud je ovšem mají), abychom oslovili možného cílového zájemce. Není také vyloučeno, že bude trochu trvat, než si oslovení zvyknou na „novinku“, ale jiné cesty není.

Dovolte mi, abych přistoupil ke stručnému hodnocení výsledků naší práce v uplynulém období. Seznámím vás především s čísly, ale nechápejte to jako otravnou statistiku, poněvadž uváděný přehled rozsah naší činnosti nejlépe charakterizuje. Předložím vám výsledky čtyř sloupů naší činnosti a také zdrojů. Jsou to:

- oblast výuky nabízené metrologické veřejnosti,
- oblast výuky pro podniky „na míru“,
- certifikace způsobilosti metrologů a zkušebních techniků,
- úkoly plánu rozvoje metrologie.

V oblasti výuky jsme v minulém tříletém období uspořádali celkem 45 akcí rovnoměrně rozložených po 15 akcích v průběhu každého roku. V roce 2009 byly nabízeny a realizovány 2 konference, konkrétně plzeňská s výstavou a Fórum metrologů jako stěžejní akce naší nabídky, 8 kurzů a 5 seminářů. V roce 2010 to bylo jako okopírované a letos obdobné, jen se zvýšil počet kurzů z osmi na deset a snížil počet seminářů z pěti na tři. Ve srovnání s obdobím z roku 2006 do 2008, kdy se uskutečnilo celkem o 3 akce více, což znamená snížení o 6 %, což, jak jsem už v úvodu řekl, bylo lepší než jsme koncem roku 2008 očekávali. Poněvadž však bylo více jednodenních kurzů ve ŠKODA Auto, byla konečná ekonomická bilance zhruba stejná.

V rámci *akcí pro podniky*, které jsme programově nabízeli k uspořádání přímo v podnicích podle jejich konkrétních potřeb vytváří základ ŠkodaAuto, se kterou máme již několikaletou úzkou spolupráci podloženou začátkem každého roku uzavřenou smlouvou. Na rok 2011 obsahovala 15 jednodenních kurzů, což je značné číslo, které často zajišťujeme s potížemi, vzhledem k tomu, že termíny jsou stanoveny na celý rok, což přináší řadu problémů, poněvadž lektori jsou většinou zaměstnaní a potvrdit termín rok dopředu není reálný. Navrhoval jsem panu Handrkovi, který za to ve Škodovce odpovídá, pružnější způsob, který by termín upřesnil až 6 týdnů před realizací, ale vážne to na obsazování vybavené učebny, a tak jsem nepořídil. Pro Škoda Auto bylo zajištěno za tříleté období celkem 51 kurzů, další akce byly loni dvoudenní kurz v BARUM Continental v Otrokovicích a letos jednodenní školení metrologů na Generálním ředitelství vojenských lesů a statků v Praze. Několik požadavků na výuku manuálních výkonů v různých oborech jsme museli odmítnout, poněvadž nemáme laboratoř, ani vhodné lektory. Celková bilance co do počtu zajištěných akcí bylo celkem 53 ve třech podnicích.

Trvalou součástí činností České metrologické společnosti se za posledních 15 let stala *certifikace způsobilosti metrologů a zkušebních techniků*. Během uplynulého tříletého období bylo vydáno 189 certifikátů způsobilosti, 9 certifikátů bylo rozšířeno a 207 prodlouženo. Uvedené počty jsou o něco nižší než v předchozím volebním období (226/17/238). Potvrdilo se naše očekávání jsme, že tendence postupného snižování nově certifikovaných pracovníků se bude dále prohlubovat. Od začátku certifikace ke konci letošního roku bude vydáno celkem 1180 certifikátů metrologů a zkušebních techniků.

V průběhu uplynulého období probíhaly pravidelně každým rokem dozorové návštěvy ČIA, které probíhaly bez větších problémů. Platnost současného „Osvědčení o akreditaci“ končí 30. 9. 2012, což znamená jednak širší přípravu i zvýšené náklady. Musíme se také připravit na

větší administrování, poněvadž v příštím roce už se ČIA musí řídit ustanoveními správního řádu, což bude i po nás znamenat více papírování.

Řešení úkolů *plánu rozvoje metrologie* je důležitou částí činnosti Společnosti. ČMS se podílela každoročně na zpracovávání dvou úkolů PRM a to zpracování vzorových kalibračních postupů a revizi dříve vydaných kalibračních postupů, které obsahují postup i příklad stanovení nejistot. Celkově bylo v uplynulém období zpracováno 18 nových postupů a 25 bylo revidováno a doplněno. Úkoly byly zpracovávány v termínech, byly řádně oponovány a zadavatelem, kterým je ÚNMZ, přijaty. Jsme připraveni i v následujícím období se podílet na úkolech tohoto typu, které beze sporu přispívají ke zvýšení úrovně kalibrací, zejména v menších firmách, které nemají dostatek pracovníků i zkušeností, aby bez vzorového podkladu byli schopni kalibrační postupy sami zpracovávat. Současně je cestou i ke sbližování kalibračních postupů. Letošní úkoly prošly úspěšně oponentním řízením, návrh na zařazení dalších kalibračních postupů k řešení jsme ÚNMZ už navrhli.

Tolik k přehledu činnosti v oblasti výuky a certifikace způsobilosti. za dobu od minulého sjezdu, který přijal do dalšího, právě končícího období formou usnesení řadu úkolů. Obrátme se proto k vyhodnocení jejich plnění.

Sjezd uložil **výboru ČMS** :

1. *usměrňovat nadále činnost ČMS k zaměřování nabídek akcí na potřeby podnikatelské sféry.*

Tento trvalý úkol vychází z poslání Společnosti, které výbor logicky podporuje. Určitým problémem je udržování ekonomické rovnováhy ČMS, kdy se snažíme, abychom minimálně finančně zatěžovali naše zákazníky a pokud najdeme možnost vyrovnat se jinou formou o které jsem se zmínil již v úvodu. Úkol byl plněn.

2. *Podporovat využití zkušeností členů ČMS při zpracovávání úkolů PRM*

Z řad členů výborů se někteří podílejí přímo na tvorbě kalibračních postupů a další pomáhají hledat autory. Úkol byl průběžně plněn.

3. *Podporovat prosazování certifikace způsobilosti metrologů a zkušebních techniků jako průkazu profesionální připravenosti v konkrétních oborech jejich činnosti.*

Pravidelně jsme upozorňovali na význam certifikace způsobilosti jak ve Zpravodaji, tak na webové stránce. Zpravodaj rušíme a tak budeme muset hledat vhodné způsoby, jak podniky upozorňovat na význam certifikace jak pro podnik, tak pro zákazníka. Úkol byl plněn, zatím v původní formě

4. *sledovat stav a vývoj metrologického zabezpečení v podnikové sféře a působit na příslušné orgány zabývající se metrologií obecně.*

Poznatky získané při organizování akcí, ať už z řad účastníků nebo přednášejících z podnikové sféry, využíváme při přípravě dalších akcí, pokud jde o závažné problémy, informujeme o nich příslušná místa. Úkol byl průběžně plněn.

Vedení ČMS bylo uloženo:

1. *řídít činnost ČMS v souladu s cíli přijatými sjezdem. Vycházet z poslání ČSM daného Stanovami.*

ČMS důsledně vycházela z přijatých úkolů a ustanovení Stanov ČMS. Pozornost byla věnována především poslání Společnosti. Stanovy zdůrazňují požadavek šíření znalosti měření a zkoušení i certifikaci způsobilosti pracovníků pro metrologickou a zkušební činnost, které jsou osou činnosti Společnosti, ale jsou plněny i ostatní body. Úkol byl plněn.

2. *nadále věnovat soustavnou pozornost přípravě nabídky akcí především prostřednictvím vydávaného Zpravodaje.*

Do konce roku je ještě Zpravodaj ČMS základem našich nabídek, současně je z ekonomických důvodů připravován nový způsob se kterým jste byli seznámeni na začátku zprávy, a od kterého si slibujeme kromě úspor, i průběžnou nabídku našich akcí a časem i užší styk s našimi zákazníky. Pro informaci – poslední ZPRAVODAJ ČMS č. 3/2011 bude rozeslán začátkem prosince s nabídkou na 1. čtvrtletí 2012 a výhled na 2. čtvrtletí 2012, takže je prostor pro vytvoření nové formy nabídky bez Zpravodaje. Ani v uplynulém období jsme nezůstali u Zpravodaje, naše nabídky jsou zveřejňovány v časopisu Metrologie, a nepravidelně v časopise Jemná mechanika. Několikrát jsme využili i placené reklamy v Obchodním týdeníku (nyní přejmenovaný na Obchod & Finance). Zatím se nám nedaří aktivovat členy ČMS, aby nám pomohli navrhovat akce, které jim v našich nabídkách chybí.

3. *mimo akce věnované klasické problematice metrologie a zkušebnictví, věnovat pozornost aktuálním požadavkům plynoucích z nových zákonů, vyhlášek, norem i dalších dokumentů.*

Snažili jsme se, stejně jako dříve do programu každého roku zařadit z této oblasti aktuální informace, většinou ve spolupráci s ÚNMZ, ČMI a sporadicky ČIA. Je to oblast po které je poptávka, poněvadž řada nových předpisů se svojí účinností promítá až do podnikové úrovně metrologie.

4. *dále rozvíjet aktivitu v pořádání specializovaných akcí v podnicích podle jejich specializovaných požadavků.*

O tříletém přehledu realizovaných akcí jsem v úvodu už hovořil, teď bych rád věnoval pár vět o problematice této části naší aktivity. Mimořádný význam mají pro nás podniky, které s námi uzavřou celoroční smlouvu, která je pro nás zárukou určitého příjmu, což u akcí nabízených veřejnosti nikdy nevíme, jest-li kurz nebo seminář přinese dostatečný přínos, poněvadž co si nevyděláme nemáme. Z ekonomického pohledu pro nás má význam hlavně výuka podložená dlouhodobou smlouvou, jednotlivé kurzy, jak tomu bylo v uplynulém období, můžeme přijmout jen v případě, když nevyžaduje delší přípravu nebo existují vhodné studijní texty obecného charakteru, které jsou pro daný případ použitelné.

ŠkodaAuto bude patrně pro příští rok vyžadovat zase podstoupit výběrové řízení a tak zatím jistotu i když máme vzájemně podepsanou smlouvu, která obsahuje cenu s tím, že platí i v roce 2012. V každém případě se budeme opět připraveni k výběrové řízení. V letošním roce byly uzavřeny dvě smlouvy, jedna na výuku a druhá na certifikaci způsobilosti pracovníků, pro příští rok to bude patrně stejné. Očekávám, že budeme osloveni k podání podkladu k výběrovému řízení.

5. účastnit se řešení vybraných úkolů Programu rozvoje metrologie.

Jak bylo řečeno v úvodní bilanci úkolů, podali jsme už návrh na zařazení dvou úkolů do Programu rozvoje metrologie 2012. Věříme, že úkoly budou do příslušného plánu zařazeny, máme už od navržených autorů souhlas.

6. získávat další aktivní spolupracovníky

Zatím nás spolupracovníci spíše opouštějí a pokud jde o trvalé spolupracovníky máme zatím přísliby, ale jistotu zatím malou. Metrologická společnost je závislá na důchodcích, ale měla by být závislá na čerstvých důchodcích Věřte, že není dobré, když se uzavře smlouva se Škoda Auto a pak jednotlivé akce zajišťujete s určitou nejistotou v zádech. Potřebujeme mít také určité zálohy. Přesto jsem optimista, a doufám, že se nám podaří alespoň ty, kteří to přislíbili získat. Uvítáme každou, i jen občasnou spolupráci.

7. zabývat se koncepcí činnosti ČMS na nejbližší období

Nad koncepcí činnosti Společnosti se pochopitelně trvale zamýšlíme a sledujeme současně naše možnosti. Často totiž návrhy, které by byly přínosem končí tím, že není kdo by projekt realizoval. Takže zase končíme u problému rozšíření týmu trvalých a pro věc zapálených lidí, kteří by mohli něco volného času věnovat metrologii, resp. činnosti Společnosti.

Všem členům ČMS sjezd uložil:

1. propagovat činnost ČMS mezi technickou veřejností

To je úkol prakticky nekontrolovatelný, ale věřím, že pokud měl někdo ze členů možnost ČMS alespoň slovně podpořit, že tak učinil. Druhým úkolem bylo:

2. navrhnout akce, témata, činnosti, které by mohly rozšířit působnost ČMS

Návrhů z řad členů, posluchačů na našich akcích se nám, bohužel, mnoho nedostává, ale i za to málo děkujeme. Jde nám tady také o určitou zpětnou vazbu, které se nám dostává spíš z hodnocení kurzů, ale málokdy se tam objeví konkrétní návrh, co metrologická veřejnost potřebuje, co v našich nabídkách postrádají.

Tolik k vyhodnocení usnesení minulého sjezdu. Domnívám se, že z toho co bylo řečeno vyplývá, že úkoly, které byly vytyčeny byly vesměs splněny i když v některých případech to mohlo být důslednější. V dalším období se proto k některým z nich ještě budeme muset vrátit.

Chtěl bych poděkovat všem členům výboru i členům vedení za práci, kterou v minulém období pro dobré jméno naší Společnosti udělali a vyjádřit naději, že se budou i nadále podílet na činnosti Společnosti. Poněvadž ale naším cílem není jen hodnocení minulého období, ale i příprava na období další, zaměřím se v další části zprávy stručně na budoucnost.

Vážené dámy a vážení pánové,

jak už bylo na minulém Sjezdu konstatováno, podmínky pro činnost vzdělávacích i certifikačních subjektů se postupně komplikují především poměrně rozsáhlou nabídkou a pokračujícím úbytkem poptávky v důsledku postupující stabilizace podniků. Je stále obtížnější nalézat mezery v nabídce nebo neuspokojenou poptávku. Ale nezbyvá nám nic jiného než touto cestou i nadále jít. Chci jenom připomenout, že od začátku jsme se zaměřili hlavně na podnikové metrology, tedy pracovníky, kteří pracují na konci řetězce, a úroveň jejich práce, ať jde o výrobu, zdravotnictví nebo jiné oblasti národního hospodářství svědčí o úrovni metrologie ve státě, poněvadž to jsou konečné produkty, které se kterými se všichni setkáváme jako spotřebitelé. Domníváme se, že naše tradiční akce můžeme zachovat, na základě závěrů minulého sjezdu jsme je trochu zeštíhlili. Musíme se snažit nahradit zeštíhlení kurzů metrologie novými akcemi, které by výpadek naší klasiky vyplnili i z hlediska ekonomického, který je předpokladem existence Společnosti. To je cesta, na kterou se musíme vydat, cesta doplňování a rozšiřování informací pro posluchače, kteří základní znalosti mají, případně absolvovali základní kurzy, ale chybí jim zdroj praktických informací, které by mohli ve své činnosti využít. K tomu budeme potřebovat více lektorů z praxe.

Spokojenost posluchačů s našimi akcemi je podle dotazníků z našich akcí vesměs příznivá. K tomu také přispělo snížení počtu chyb nebo neaktuálností v našich učebních textech. Autoři se také více věnovali aktualizaci svých textů, ale ne všichni to provádějí pravidelně a bez výzvy k nápravě. Takové chyby nesvědčí o dostatečné pozornosti především

autora, ale také odborného garanta. Chtěl bych znovu apelovat na všechny autory, aby tuto povinnost striktně dodržovali, poněvadž určité chyby, které sami občas kritizujeme v jiných dokumentech se kterými pracujeme, naši práci mohou zpochybňovat. Věřím, že příští sjezd už nebude muset tyto problémy připomínat a budeme je moci odložit k vyřešeným úkolům.

Vraťme se ale ještě k zaměření našich akcí. Jak už bylo řečeno, snažili jsme se o vyšší pokrytí potřeb podnikové sféry. Problém je především v tom, že pokud akce organizujeme pro anonymního posluchače, chybí nám často bližší znalost s jejich požadavky a potřebami. Při přípravě sjezdu jsme dostali od členů výboru několik podnětů, které považuji za cenné a bude jedním z prvních úkolů nového vedení tyto podněty posoudit a analyzovat možnosti realizace v našich podmínkách. K realizaci bychom ale potřebovali mladší spolupracovníky, kteří by takový, zpravidla dlouhodobější úkol mohli převzít a realizovat. Pojmeme „mladší“ mám na mysli také, možná že výhradně, čerstvého důchodce, poněvadž je nám jasné, že pracovníci, kteří jsou plně zaměstnáni mohou být využíváni pouze sporadicky, jak již bylo dříve řečeno.

Významnou činností ČMS nadále zůstane certifikace způsobilosti pracovníků pro metrologickou a zkušební činnost realizovaná naším Certifikačním místem. Tato část naší činnosti je v současnosti vytížena na maximální míru, ale připustit nějaké zjednodušení a zlehčení v požadavcích i systému nemůžeme v žádném případě připustit. V následujícím roce nás čeká nová akreditace, což vyžaduje solidní přípravu s cílem dále zvyšovat úroveň našeho certifikačního systému. Čeká nás také doplňování a postupně i nahrazování personálu zkušenými pracovníky, kteří nahradí postupně současnou garnituru.

Trvalou pozornost je třeba věnovat také majetku Společnosti. V souhrnu to není majetek malý. Současný stav je obsahem zprávy revizní komise, která bude následovat.

Vážené dáma a pánové,

Závěrem svého vystoupení bych chtěl vyjádřit přesvědčení, že Česká metrologická společnost je silnou a pevnou organizací, má zkušenosti i příznivce, kteří jsou schopni dávat jí směr i naplňovat její poslání dané našimi stanovami, ale naléhavě potřebuje více aktivních spolupracovníků, aby mohla svoji činnost dále rozvíjet.

Děkuji Vám za pozornost.